

ОЛЕНА

ОБНИНКОВА

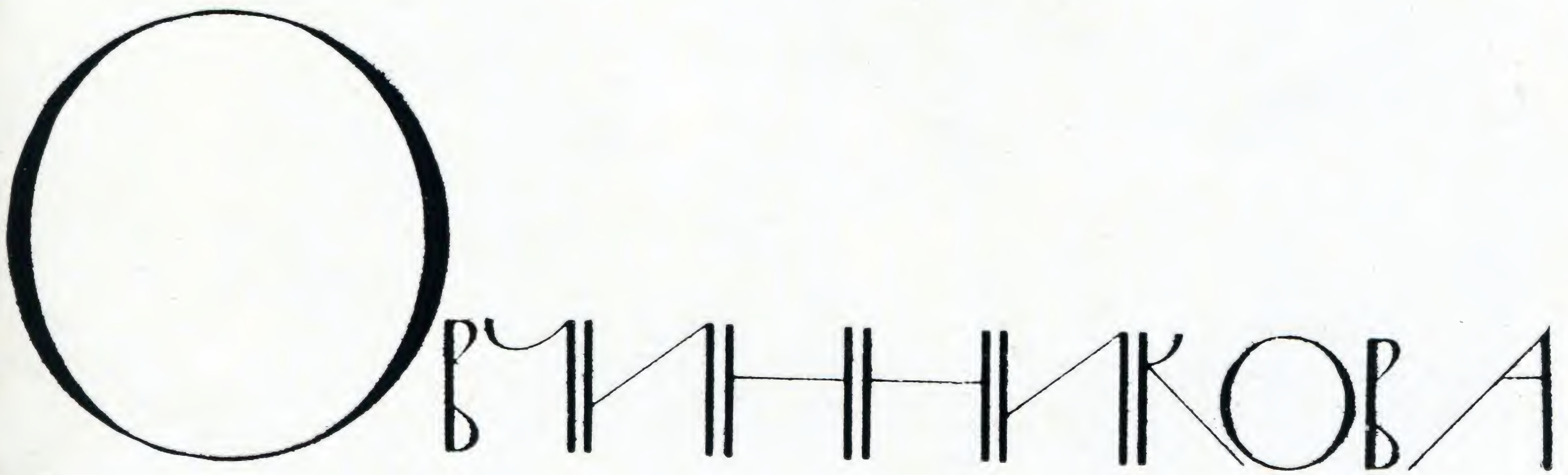

Оле́на

СПІЛКА
ХУДОЖНИКІВ
УКРАЇНИ
КИЇВСЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ
СПІЛКИ ХУДОЖНИКІВ
УКРАЇНИ

СТАНКОВІ ТВОРИ
КНИЖКОВА ГРАФІКА
РИСУНОК

КАТАЛОГ
ВИСТАВКИ ТВОРІВ

КИЇВ — 1986

Коли почалася війна, їй було п'ять. Коли війна скінчилась — дев'ять. Зберігся її дитячий малюнок тих років: величезний вокзал, людинки, людинки, людинки, на найменшій — рюкзак, на рюкзачі карлючками — «Лена Овчинникова».

«Батьки — пронизливо блакитноокі обидва — проводжали мене з ешелоном на північ, у тил. Ешелон в дорозі весь час бомбили німецькі «мессершміти», але він довів дітей. У заметених снігом залізничних тупиках, вихолоджених вокзалах, у лікарні, переповненій вмираючими від епідемії дітьми, я завжди нищечком малювала, бо з дитинства малювання було для мене прикладом найдійовішого способу контактування з світом: мої батьки були художниками», — згадує О. Овчинникова.

Трьома з половиною десятиріччями пізніше Олена Василівна Овчинникова зробила олівцевий диптих «Це не повинно повторитися». Перший аркуш — «Пам'ятник дітям, що загинули у Великій Вітчизняній війні»: дерево з обрубаними вітами — Дерево Життя! Кожна обрубана гілка — вкорочена фашистами дитяча доля. А на дереві — живі, реальні до спазм у горлі діти. Другий аркуш — «Автопортрет з сином»: художниця з малятком на руках на тлі неба.

Тільки хмарне небо, нічого більше, та дві пари очей — одні суворо-тривожні і всевідаючі, другі — вимогливі, довірливі і погідливі...

Серед обставин і факторів, які формували особистість художниці, пам'ять війни посідає дуже важливе місце. Навіть найжіночніші з її творів, де понад усе — материнська ніжність, несуть на собі печать емоційної строгості, суворой визначеності настрою — стану, такого знайомого тим, хто пережив війну.

По війні жили у флігелі, що у дворі Київського музею західного та східного мистецтва — його директором 40 років, до самої смерті, був її батько. Від тих днів залишилося відчуття атмосфери художництва, безпосереднього спілкування з шедеврами світового мистецтва: в очі «Інфанти» Веласкеса можна було дивитися так само просто, як подружці, з якою грала в Шевченковому парку навпроти... Картини старих майстрів промовляли про велич і силу людського духу, як і картини післявоєнного життя народу, що вистояв і переміг. Усвідомлення сили і стійкості людини стало ґрунтом і тлом майбутніх творів О. Овчинникової.

Уособленням і алегорією народної сили є «Толока» — складна багатопланова композиція, епіграфом до якої худож-

ХВОРА ДОЧКА

(ілюстрація до твору

Г. Парка та М. Арджілі

«Пригоди Цвяшка»).

Пап., туш. 1965.

ниця обрала слова П. Тичини: «Я стверджуюсь, я утверждаюсь, бо я живу». Толока — народний звичай, що символізує, на ділі її здійснюючи, — людську взаємодопомогу і єднання людей. Те, що не під силу одному, стає можливим, коли людина приходить до людини, коли людина тримається за людину, коли плече одного стає продовженням плеча іншого. І ця завзята колективна праця просто неба, в хоралі гучної пісні, схожа на урочисто-святковий магічний танок. Ритм важких глиняних хвиль, пульсуючи, переходить у ритм людських постатей, кінських крупів, у величезні змахи лелекових крил. Зосереджені суворі обличчя впертих, непохитних, до-

лаючих в'язкий опір глини — свого не легкого життя — людей є центральним мотивом композиції. Ці люди будуть виживуть, переможуть. І вони вижили, перемогли!

У 1960 році О. Овчинникова закінчує Київський художній інститут по майстерні станкової графіки. Тема її дипломної роботи — серія ліноритів «Люди з Верховини», присвячена трударям землі, — не була випадковою. Для генерації українських графіків, що вийшли на самостійний шлях у 60-ті роки, — таких, як С. Адамович, А. Базилевич, Г. Гавриленко, О. Данченко, Г. Якутович, — характерним було тоді переважне тяжіння до вивчення і художнього осмислення життя і праці тих, хто живе і працює «при землі». Сприяло цьому і те, що на щорічну практику студенти їздили у придніпровські села, у Карпати. Такою є тематика більшості її творів 60—80-х років: графічні серії «Мирне літо», «Свято, що завжди з тобою», «Травень, червень, липень», темперні полотна «Святкові сорочки для десятиох синів», «Жнива» тощо.

Після інституту художниця регулярно працює на селі. Їздить в етнографічні експедиції по Україні. Ці поїздки переживаються подорожами в чужі краї — довгими годинами вона блукає музейними залами Франції, Італії, США. Саме поїздки за кордон виявили ще одну важливу грань творчої натури О. Овчинникової: після кожної з них у журналі «Всесвіт» з'являлись її живі, гостроспостережливі нариси з ілюстраціями автора. Працюючи викладачем у Київському художньому інституті (з 1969 по 1980 рік викладала

рисунок), написала наукову працю «По музеях США». І знову поїздки: Ферапонтово, Суздаль, Новгород, Памір, Молдавія...

Творам О. Овчинникової (байдуже, чи то живописні картини — «Пологовий будинок», «Святкові сорочки для десятиох синів», — чи графічні серії — «Свято, що завжди з тобою», «Художник малює матір», чи книжкові ілюстрації — «Вир», «Вершники», чи просто малюнки — «Юність Катерини», «Минулі часи») завжди притаманна одна властивість, яка особливо підкреслює своєрідність індивідуального стилю художниці. Цією властивістю є монументальність, але в її специфічно графічній інтерпретації.

Тенденція до монументальності у творчості О. Овчинникової цілком закономірна. Вона не лише результат впливу батька-монументаліста, але й конкретне відбиття загальномистецької тенденції радянської графіки 70-х — початку 80-х років: засвоєння заповітів В. Фаворського, захоплення мистецтвом Відродження, староруськими фресками, молодим радянським мистецтвом 20—30-х років.

Як відомо, монументальність — це якість, на яку монументальне мистецтво монополії не має. З одного боку, вона є ознакою стилю цілих епох, окремих напрямків, шкіл, течій; а з іншого — якість таланту, індивідуального стилю митця, незалежно від його цехової приналежності. Попри свої монументальні властивості, графіка О. Овчинникової — завжди графіка.

Вже в дипломній серії ліноритів «Люди з Верховини» монументальні

ПРОПОВІДЬ
(ілюстрація до твору
Г. Бергстеда «Празник
святого Йоргена»)
Пап., туш. 1967.

якості проявилися з усією визначеністю. Так, аркуш «Бокораші» і композицією, і велетовим ритмом — разом і подовжено-урочистим і пружно-стрімким — і характером силуетів — є справді монументальним, і тільки ретельна розробка деталей, індивідуальних рис, психологічних станів героїв вказує на те, що перед нами — твір станковий, у даному разі — графічний, естамп. Невелике за форматом полотно, писане темперою, — «Пологовий будинок» (80×80) міг би бути стінним розписом або плафоном, так само як «Кришталева чара» (180×150) — фрескою чи гобеленом.

Монументальними якостями позначені і книжкові твори художниці. Це

ЗОЛОТА МОЛОДЬ
(ілюстрація до твору Г. Бергстеда
«Празник святого Йоргена»)
Пап., туш. 1967.

не так ілюстрації, як, скоріше, станкове втілення літературної теми. В роботах до трилогії Л. Толстого «Дитинство. Отроцтво. Юність.» суперечлива двоєдність молодого «па́на комі́льфо» з глибоко народною сутністю автора «Холстомера» дає таку міру і таку якість узагальнення, які здаються надмірними для ілюстрації, навіть станкової. Те саме можна сказати і про графічні аркуші серії «За мотивами публіцистики протопопа Аввакума», і про літографії «За мотивами твору Ф. Достоевського «Записки з мертвого дому», і про темперні панно за мотивами «Вершників» Ю. Яновського, — недарма ж автор навіть не назвав ці серії

ілюстраціями — і про власне ілюстрації до «Виру» Григорія Тютюнника, роботу глибоко серйозну, принципову, де монолог художника майже не потребує посередництва літературного тексту.

Є ще одна важлива риса творчості О. Овчинникової, яка є ознакою і мірою майстерності, але на найвищих своїх рівнях з кількісної міри переростає у якісну характеристику: довершеність рисунка, внутрішньо вільного, гострого і точного. Чи не найяскравіший приклад — аркуш «На городі» (олівець, 1975). У постаті літньої колгоспниці — як вона стоїть навколішках, вдивляючись у невидиму грядку, у виразі її обличчя (так можна дивитися тільки на

ПРОЧАНИ
(ілюстрація до твору Г. Бергстеда
«Празник святого Йоргена»)
Пап., туш. 1967.

дитину) з графічною щільністю сконцентровано віковічну любов і повагу селянина до землі-годувальниці і до всього, що вирощується на ній ціною нескінченних людських зусиль. Але кульмінація задуму, головний заряд почуття — у пестливо-обережному русі руки, яким жінка ось-ось доторкнеться до зеленого паростка, — ледь доторкнеться, щоб відчутти його ніжну оксамитову поверхню. І це відчуття ніжності, обережної ласки парадоксально підсилюється вагомою конкретністю великої ро-

бочої руки — з задубілою шкірою, широкими прямокутними нігтями..

«Щеплення» монументальних якостей і потенцій до здорового і різноманітно-родючого дерева графіки, що впевнено ґрунтується на професійній майстерності і яскравій самобутності творчої вдачі, — ось головна характеристика творчості Олени Василівни Овчинникової — те, що робить її мистецтво таким своєрідним, внутрішньо-пружним, яскраво-переконливим.

З. Фогель,
мистецтвознавець

БОКОРАШІ
(з серії «Люди з Верховини»)
Пап., ліногравюра, 1960.

ЗА КНИГОЮ.
Пап., вугіль. 1962.

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ
БАБИ ЯРИНИ
(з серії «Мирне літо»)
Пап., ліногравюра. 1960.

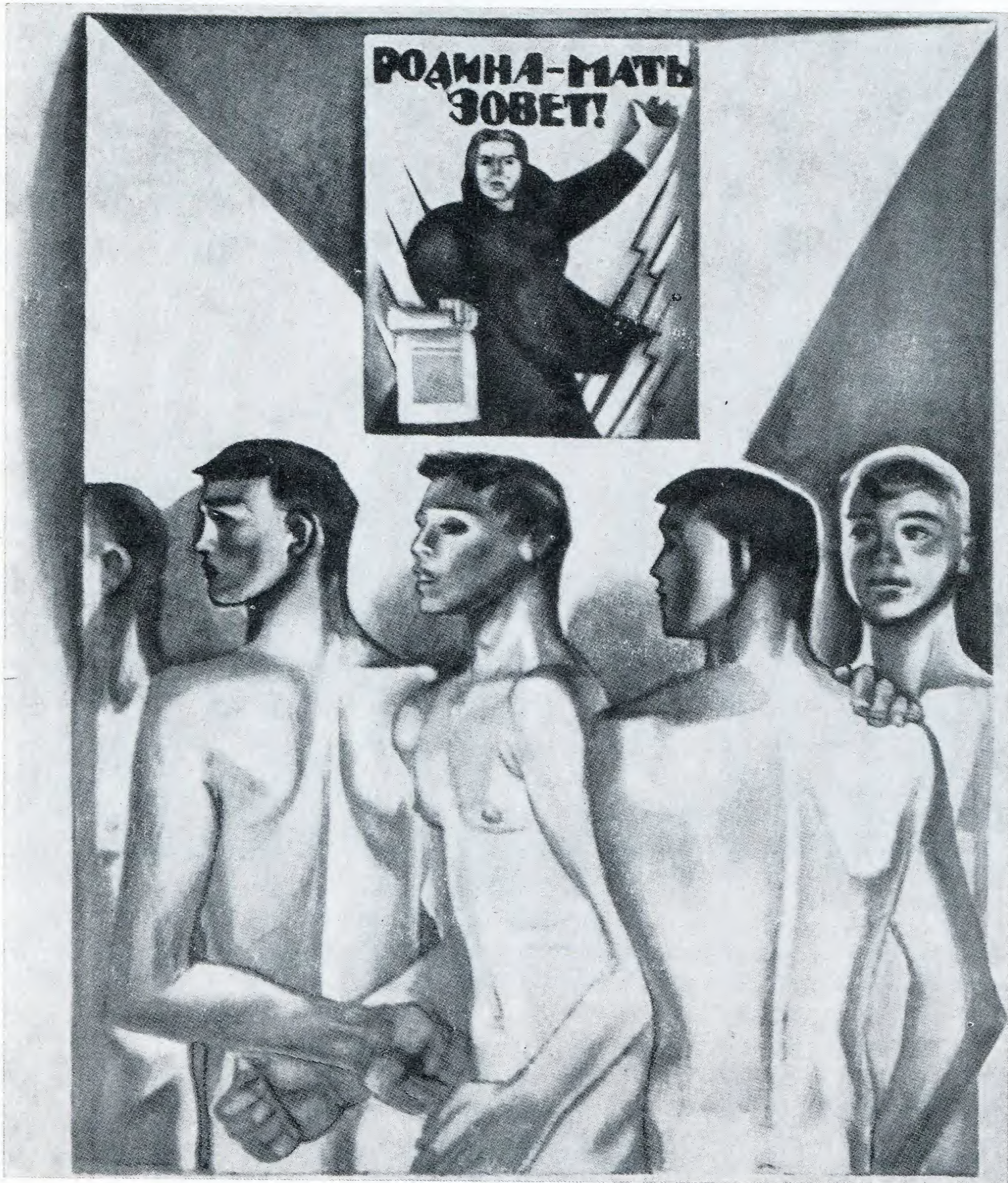

МОБІЛІЗАЦІЯ
(ілюстрація до твору
Г. Тютюнника «Вир»)
Пап., сепія. 1979.

ВІЙСЬКОМАТ
(ілюстрація до твору
Г. Тютюнника «Вир»)
Пап., сепія. 1979.

НАРОДЖЕННЯ СИНА
(ілюстрація до твору
Г. Тютюнника «Вир»)
Пап., сепія. 1979.

НОЧІВЛЯ
(ілюстрація до твору
Г. Тютюнника «Вир»)
Пап., сепія. 1979.

СОЛДАТИ СПЛЯТЬ
(ілюстрація до твору
Г. Тютюнника «Вир»).

Пап., сенія. 1979.

ПОЛОГОВИЙ БУДИНОК.
П., темпера. 1967.

ТОЛОКА
(фрагмент).
Пап., вугіль, сангіна.
1974.

ТОЛОКА.
Пап., вугіль, сангіна.
1974.

ТОЛОКА (фрагмент).
Пап., вугіль, сангіна. 1974.

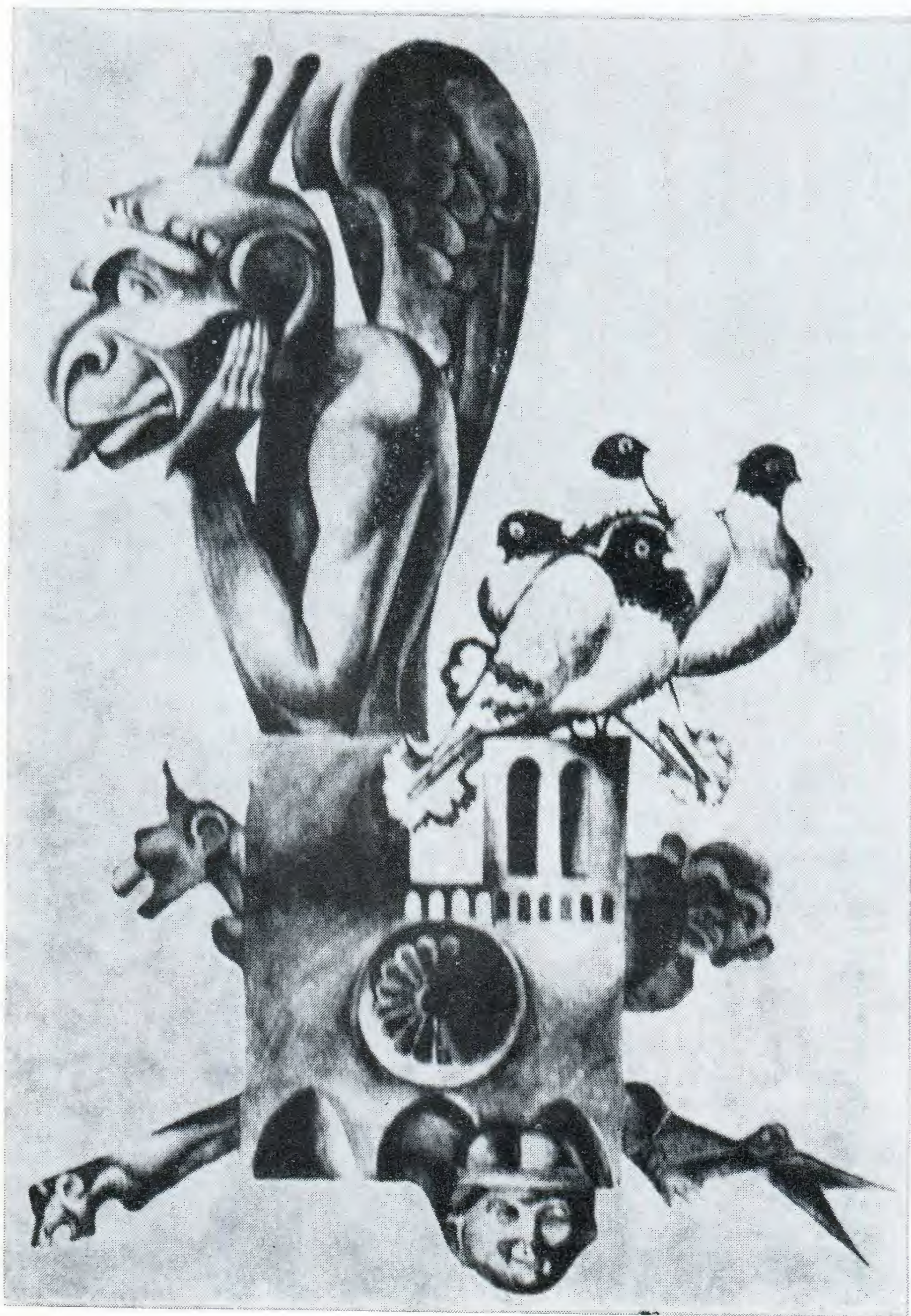

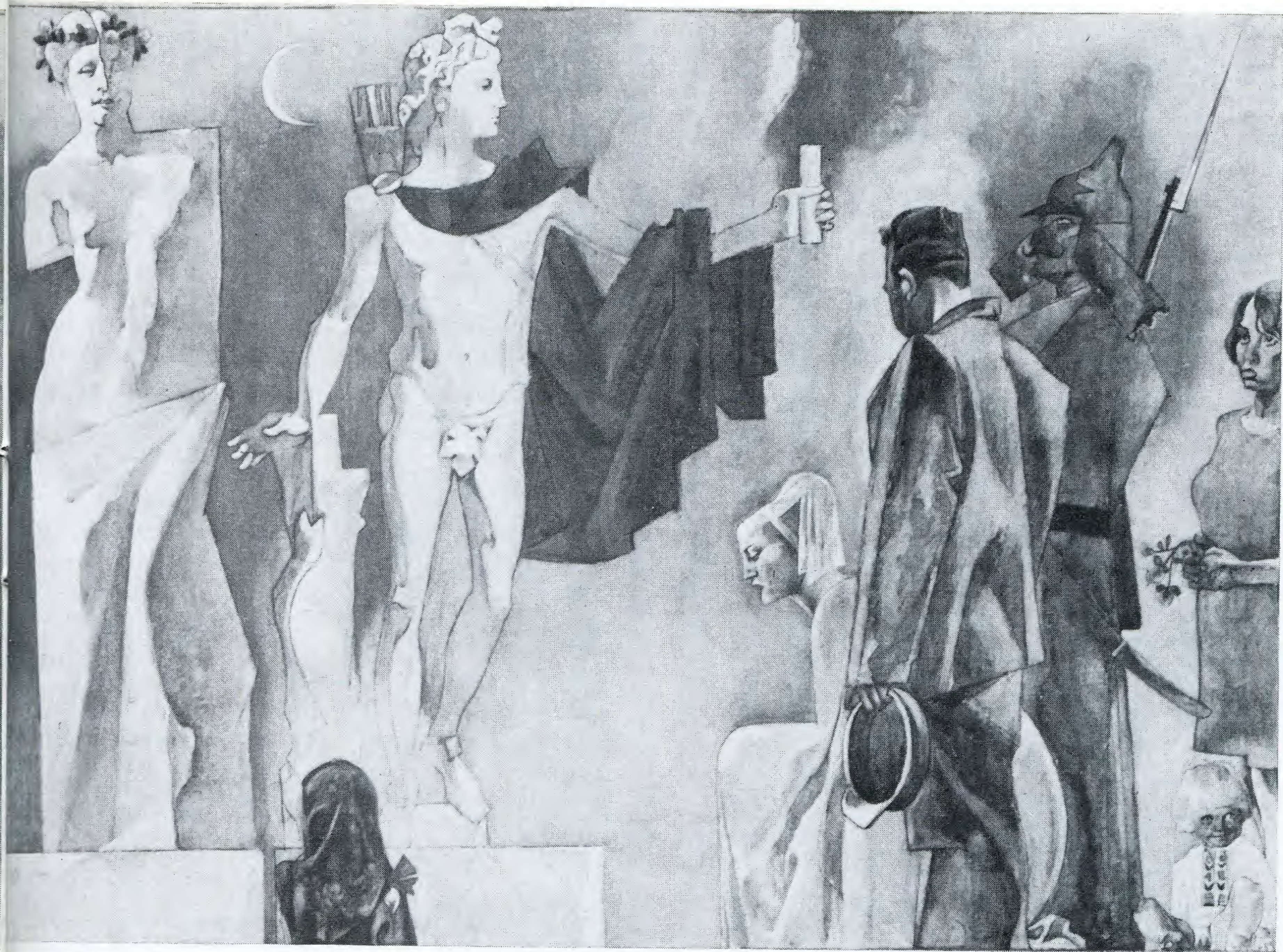
ПІВОНІЇ. (НІЧ У ЧЕРВНІ).
Пап., акварель, білило. 1978.

СУПЕРОВКЛАДИНКА
ДО ТВОРУ Ф. ВІЙОНА
«ВЕЛИКИЙ ТЕСТАМЕНТ
ТА ІНШІ ПОЕЗІЇ».
Пап., соус. 1973.

БОГИ ЕЛАДИ
(з серії «За мотивами
поезій М. Бажана»)
К., акварель, біліло. 1978.

ВЕРШНИКИ
(фрагмент; за романом
Ю. Яновського «Вершники»)
Пап., темпера. 1975.

ВЕРШНИКИ
(фрагмент; за романом
Ю. Яновського «Вершники»)
Пап., темпера. 1975.

ВЕРШНИКИ (фрагменти;
за романом Ю. Яновського
«Вершники»). Пап., темпера. 1975.

ПРАННЯ.
Пап., акварель.
1982.

НА ГОРОДІ.
Пап., акварель.
1976.

ВЕРШНИКИ
(фрагмент; за романом
Ю. Яновського «Вершники»).
Пап., темпера. 1975.

КРИШТАЛЕВА ЧАРА
(фрагменти).
П., темпера. 1980.

РОЗПРАВА
З ПРАВ-
ДИВИМ
СЛОВОМ
(з серії
«За
мотивами
творів
протопопа
Аввакума»).
Пап.,
літографія.
1977.

СТАРІСТЬ.
Пап., ретуш.
1961.

ЖНИВА
(фрагмент).
П., темпера.
1983.

ПТАХИ І КВІТИ
(з серії «Свято,
що завжди з тобою»)
Пап., літографія. 1971.

ПОРОБЛЕНА
РОБОТА
(з серії «Свято,
що завжди з тобою»).
Пап., літографія.
1971.

ВЕСІЛЬНІ
МУЗИКИ
(з серії «Свято,
що завжди з тобою»)
Пап., літографія.
1971.

НАМІТКА
(з серії «Свято,
що завжди з тобою»)
Пап., літографія.
1971.

ПІСТА.
НАРОДЖЕННЯ МІКЕЛЬАНДЖЕЛО
(з серії
«Художник малює матір»)
Пап., літографія. 1982.

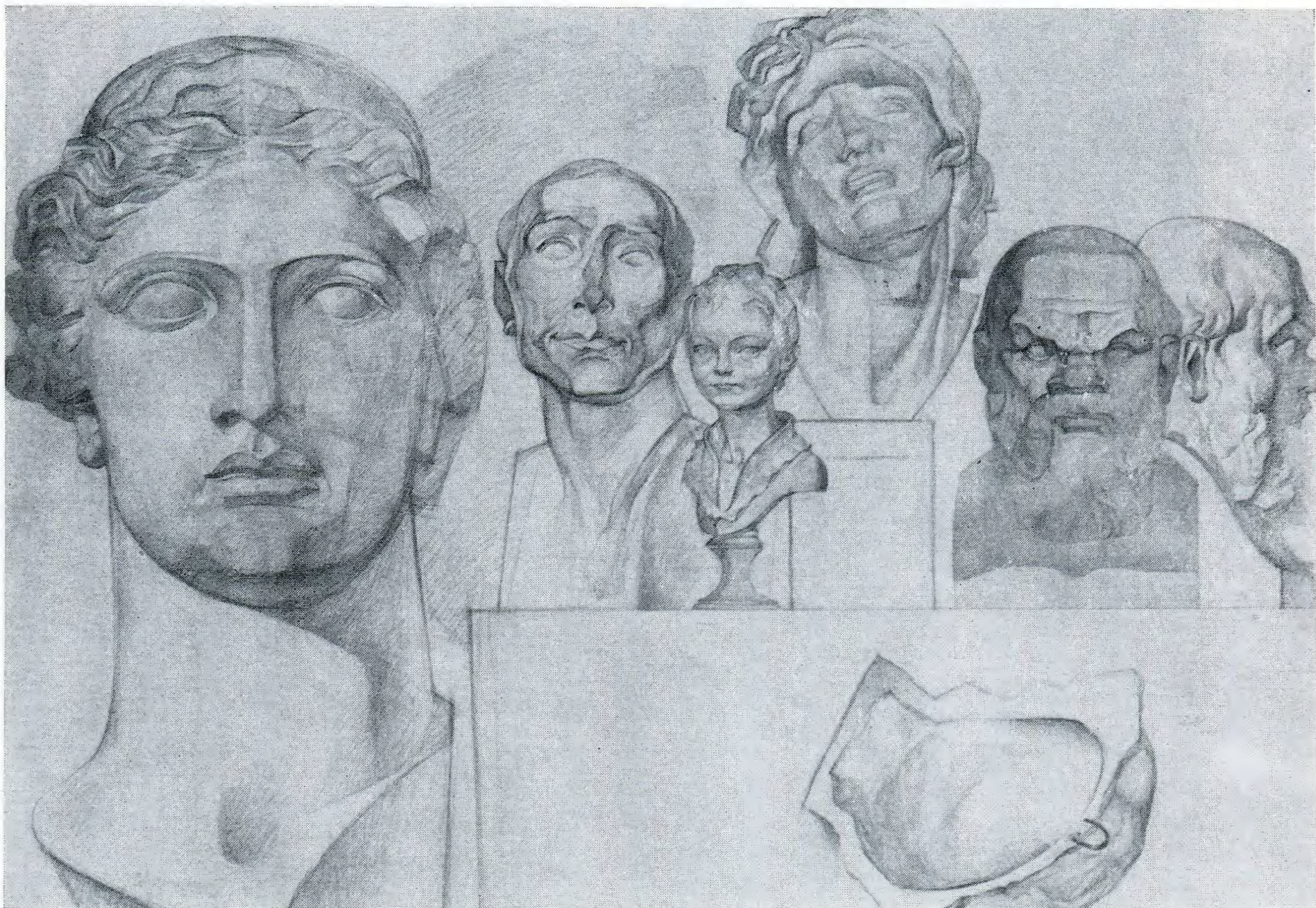
«НЕ РЫДАЙ МЕНЯ, МАТИ»
АНДРІЙ РУБЛЬОВ
(з серії
«Художник малює матір»)
Пап., літографія. 1982.

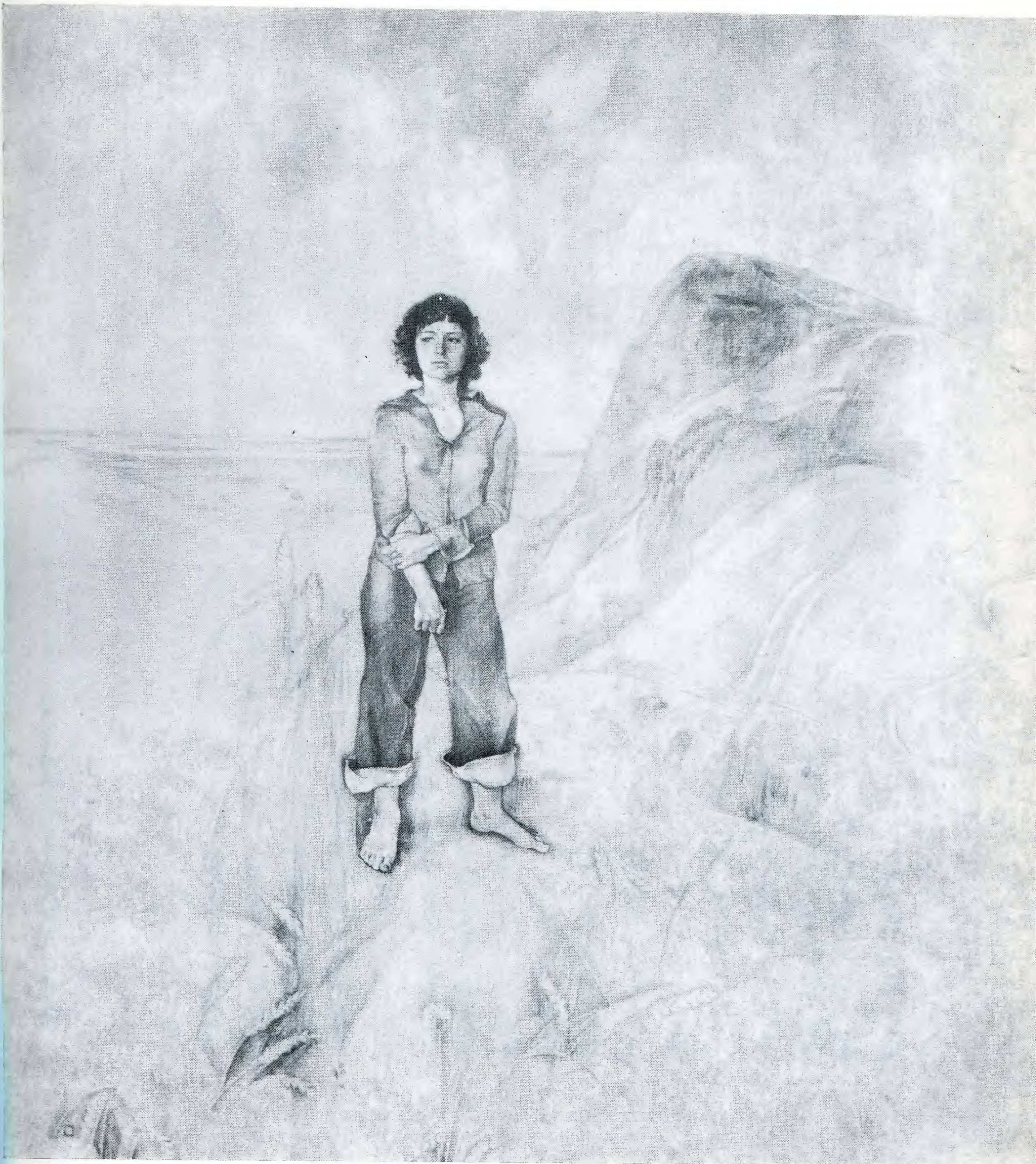

МИНУЛІ ЧАСИ.
Пап., олівець.
1981.

ЮНІСТЬ КАТЕРИНИ.
Пап., олівець.
1978.

ЛАЗНЯ
(за мотивами роману Ф. Достоевського
«Записки з мертвого дому»)
Пап., літографія. 1983.

МЛИН.
К., акварель, білило.
1978.

ЛИСТ З КОНЦТАБОРУ
(ілюстрація до книги «Поезія Африки»).
Пап., туш. 1984.

ЯКЩО ХОЧЕШ ВПІЗНАТИ МЕНЕ
(ілюстрація до книги «Поезія Африки»)
Пап., туш. 1984.

СМЕРТЬ
ПІРОСМАНІ
(за мотивами
поезій М. Бажана).
К., акварель,
білило. 1978.

ЗУСТРІЧ З СОБОЮ
(з ілюстрацій
до журналу «Всесвіт».)
Пап., туш. 1978.

ВИСТАВКИ ЗА КОРДОНОМ

Канада (1961, 1975, 1976).

В'єтнам (1964, 1967).

Корейська Народна Демократична Республіка (1964).

Голландія (1964).

Люксембург (1964).

Ісландія (1964).

Алжир (1965).

Північна Ірландія (1965).

Бельгія (1964, 1970, 1972).

Німецька Демократична Республіка (1971).

Італія (1970, 1972).

Югославія (1970, 1972).

Польща (1970, 1972).

ОСНОВНІ ВИСТАВКИ, НА ЯКИХ ЕКСПОНУВАЛИСЯ ТВОРИ О. ОВЧИННИКОВОЇ

Виставка «Книжная графика и плакат Советской Украины» до Декади Української літератури та мистецтва у Москві. Москва, 1960.

Виставка «Радянська Україна». Київ, 1960.
Всесоюзна художня виставка. Москва, 1961.

Республіканська художня виставка 1963 року. Київ, 1963.

Республіканська художня виставка «На варті миру», Київ, 1965.

Ювілейна художня виставка Української РСР, присвячена 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції. Київ, 1967.

Третя всесоюзна виставка естампа. Баку, 1967.

Республіканська художня виставка, присвячена 50-річчю ВЛКСМ. Київ, 1968.

Республіканська художня виставка, присвячена XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду Компартії України. Київ, 1971.

Перша республіканська виставка рисунка. Київ, 1971.

Четверта республіканська виставка естампа. Київ, 1972.

Республіканська виставка «На варті Батьківщини». Київ, 1973.

Друга республіканська виставка рисунка. Київ, 1973.

П'ята республіканська виставка естампа. Київ, 1974.

П'ята всесоюзна виставка естампа. Мінськ, 1974.

Виставка графіки художників Української РСР. Тарту, 1974.

Перша всесоюзна виставка рисунка. Москва, 1976.

Третя республіканська виставка рисунка. Київ, 1976.

Шоста республіканська виставка естампа. Київ, 1977.

Сьома республіканська виставка естампа. Київ, 1979.

Республіканська художня виставка «Художники — дітям». Київ, 1979.

Виставка образотворчого мистецтва
Української РСР «Навеки вместе», присвячена
325-річчю возз'єднання України з Росією.
Москва, 1979.

Восьма республіканська виставка естампа.
Київ, 1982.

ОСНОВНІ МУЗЕЇ, ДЕ ЗБЕРІГАЮТЬСЯ ТВОРИ О. В. ОВЧИННИКОВОЇ

Вінницький художній музей.

Горлівська картинна галерея.

Дніпропетровський художній музей.

Донецький художній музей.

Ждановський краєзнавчий музей.

Закарпатський художній музей.

Запорізький художній музей.

Київ, Державний музей-архів літератури та
мистецтва УРСР.

Київ, Державний музей книги та друкарства
УРСР.

Київ, Державний музей українського
образотворчого мистецтва УРСР.

Коломийський краєзнавчий музей.

Львівський музей українського мистецтва.

Миколаївський художній музей.

Миронівська картинна галерея.

Одеський художній музей.

Полтавський художній музей.

Харківський художній музей.

Херсонський художній музей.

Яготинська картинна галерея.

ПУБЛІКАЦІЇ

Олена Овчинникова. Французькі зарисовки
(малюнки автора). «Всесвіт», 1966, № 7.
с. 85—90, іл. 17.

Олена Овчинникова. Я не буду описувати
Колізей (малюнки автора). «Всесвіт», 1971,
№ 8, с. 111—117, іл. 8.

Олена Овчинникова. Америка: шелеври і
муляжі (малюнки автора). «Всесвіт», 1978,
№ 3, с. 198—209, іл. 23.

БІБЛІОГРАФІЯ

Тепло братского сердца.— «Литературная
газета», 1960, 29 листопада, с. 3, іл. 1.

Декада украинской литературы и искус-
ства.— «Советская культура», 1960, 22 листо-
пада, с. 3, іл. 1.

Дипломные работы студентов Киевского
государственного художественного институ-
та.— «Дружба народов», 1960, с. 207, іл. 1.

Виставка дипломных работ.— «Молодая
гвардия», 1961, № 1, с. 218, іл. 2.

Виставка дипломных работ.— «Молодая
гвардия», 1961, № 2, с. 224, іл. 1.

Репродукція на обкладинці.— «Искусство»,
1961, № 5, іл. 1.

З республіканської виставки української
радянської графіки.— «Літературна Україна»,
1962, 13 жовтня.

До нових звершень.— «Мистецтво», 1966,
№ 2, с. 4, іл. 1.

Лемешко К. Щедрість серця.— «Мистецт-
во», 1965, № 3, с. 10, іл. 1.

Майстри книжкової графіки. Олена Овчин-
никова.— «Друг читача», 1970, 22 вересня,
с. 4, іл. 5.

Ласкаво просимо до нашої господи, брати
українці.— «Гарун», 1971, Єреван, № 3, с. 51,
іл. 1.

Коновалов Г. Мажорні барви.— «Вітчизна». 1973, № 8, с. 224—226, іл. 6.

Афанасьєв В. Риси сучасності. К., «Ми-
стецтво», 1973, с. 87, іл. 1.

Герої красиві і сильні.— «Радянська жін-
ка». 1974, № 2, с. 18—19, іл. 3.

Заборов М. Эстамп и современность.—
«Творчество», 1975, № 4, с. 9, іл. 1.

Курсунская Б. Сложная простота.— «Лите-
ратурное обозрение». 1975, № 6, с. 78—79,
іл. 5.

Художниця Олена Овчинникова ілюструє
роман «Вершники» Юрія Яновського.— «Ук-
раїна», 1977, № 33, с. 25, іл. 4.

Беличко Ю. Изобразительное искусство
Киева. М., «Советский художник», 1977.

Таллинские встречи графики.— «Prgent»,
Варшава, 1978, № 1, с. 35, іл. 1.

Олена Овчинникова, художниця.— «Вісті
з України», 1979, 1 січня.

Нагай К. Сюжети Олени Овчинникової.—
«Вісті з України», 1983, 8 березня.

Языком графики. Иллюстрации художника
Е. Овчинниковой к антологии «Поэзия Афри-
ки». К., «Дніпро», 1983.— «Литературная газе-
та», 1984, 11 январа, с. 2, іл. 3.

ТРАВИ
(з серії «Травень,
червень, липень»)
Пап., літографія. 1979.

1960

- ГУЦУЛЬСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ.
Пап., акварель, білило. 50×57.
ГУЦУЛЬСЬКИЙ ТАНОК.
Пап., акварель, білило. 43×66.
ВАСИЛЬ МУЗИКА.
Пап., акварель, білило. 43×66.
Пап., акварель, білило. 61×36,5
КАПЦІ.
Пап., акварель, білило. 46×37.
СКРИПКА.
Пап., акварель, білило.
56×36,5.

МАРІЧКА.
Пап., акварель, білило.
52,5×31.

КИНДАЧКА.
Пап., акварель, білило. 36×46.
КАРПАТСЬКИЙ ПЕЙЗАЖ.
Пап., акварель, білило. 28×38.
МОЛОДІ.
Пап., акварель, білило. 70×60.
РОМЕО.
Фанера, гуаш. 85×64.

З серії «Люди з Верхо- вини».

Пап., ліногравюра.

ТРОЇСТА МУЗИКА.
45,6×61.

БОКОРАШІ.
57×36,5.

ЧАБАНИ З ВЕСНАРКИ.
46×44,5.

ТРОЇСТА МУЗИКА.
Пап., кольор. ліногравюра.
46×60.

1963

З серії «Мирне літо».

Пап., ліногравюра.

НА ПОБИВКУ.
41,5×46,5.

ОНУКА.
47×49.

ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ
БАБИ ЯРИНИ.
46×68.

ВАСИЛЬ ЛУКИЧ
ПОВЕРНУВСЯ З ВІЙНИ.
60,5×47.

1965

КАРТОПЛЯ.
Пап., акварель, білило.
35,5×47,5.
ВИШНІ.
Пап., акварель, білило. 47×35.

М'ЯСОРУБКА.

Пап., акварель, білило.
45,5×47,5.

У КОМОРИ.

Пап., акварель, білило.
35,5×47,5.

1967

ПОЛОГОВИЙ БУДИНОК.

П., темпера. 90×90.

ПОЛОГОВИЙ БУДИНОК
(ескіз).

Пап., акварель, білило. 26×26.

МОГИЛА НЕВІДОМОГО
СОЛДАТА (ескіз).

Пап., акварель, білило. 26×26.

1969

АВТОПОРТРЕТ З ДОЧКОЮ.

Пап., ліногравюра. 49×36,5.

1971

ЗЕМЛЯ.

К., сепія. 70×100.

СВЯТКОВІ СОРОЧКИ
ДЛЯ ДЕСЯТЬОХ СИНІВ.

ДСП, левкас, темпера. 120×70.

З серії

«Свято, що завжди з
тобою».

Пап., літографія.

ПТАХИ І КВІТИ.

60×63.

ВЕСІЛЬНІ МУЗИКИ.

45×71.

СВЯТКОВІ СОРОЧКИ
ДЛЯ ДЕСЯТЬОХ СИНІВ.

45,5×83.

НАМІТКА.

14×12.

ПОРОБЛЕНА РОБОТА.

17×15.

УДВОХ.

15,5×13,5.

ВАЛЬС.

12×14.

ХЛІБИНИ

ДО СВЯТКОВОГО СТОЛУ.
12×14.

1974

СПОМИН ІВАНА.

Пап., акварель. 52×54,5.

ТРИ СОРОЧКИ.

Пап., кольорова літографія.
40×64.

ТОЛОКА.

Пап., вугіль, сангіна. 90×113.

1975

Диптих за романом

Ю. Яновського

«Вершники»

«А ЖИТТЯ В НАС ОДНЕ,
І ХАЙ ВОНО СКАЗИТЬСЯ,
ЯКЕ ВОНО ПРЕКРАСНЕ
І БОЛЮЧЕ».

Пап., темпера. 120×54.

«ОДНОГО МИ РОДУ,
ТА НЕ ОДНОГО КЛАСУ».

Пап., темпера. 120×54.

1976

ВОРОГ ПІШОВ.

(ПАРТИЗАН).

Пап., олівець. 50×30.

1977

З серії «За мотивами
творів протопопа
Аввакума».

Пап., літографія.

ЗАГУБЛЕНІ МРІЇ.

(ЗАБЛУДЛІ ЗІРКИ).

17,2×14.

РЕГІТ.

23×19.

РОЗПРАВА З

ПРАВДИВИМ СЛОВОМ.

22,5×16,5.

ПІСНЯ ПІСЕНЬ.

19,6×19.

НАРОДЖЕННЯ СИНА.
21×16.

ЦЕ НЕ ПОВИННО
ПОВТОРИТИСЯ

(диптих).

Пап., олівець.

ПАМ'ЯТНИК ДІТЯМ,
ЩО ЗАГИНУЛИ У ВЕЛИКІЙ
ВІТЧИЗНЯНІЙ ВІЙНІ.

84×56,5.

АВТОПОРТРЕТ З СИНОМ.
75×54.

1978

ПІВОНІЇ.

(НІЧ У ЧЕРВНІ).

Пап., акварель, білило.
80×60.

ПЕТРО.

К., акварель, білило. 60×60.

ЧОБОТИ

З РУШНИКОМ І СІЛЛЮ.

К., акварель, білило. 60×60.

ГОРЩИКИ З СЕРПОМ.

К., акварель, білило. 60×60.

МЛИН.

К., акварель, білило, 59×83,5.

КОЗА.

К., акварель, білило. 67×47.

КАМІННЯ.

К., акварель, білило. 60×82.

ЮШКА.

К., акварель, білило. 60×82.

ЧЕРВОНА ДІЖА.

К., акварель, білило. 67×47.

ЄВРЕЙСЬКЕ

КЛАДОВИЩЕ.

К., акварель, білило. 47×67.

З серії «За мотивами
поезій М. Бажана».

К., акварель, білило.

СІЛЬ.

25×51.

БОГИ ЕЛЛАДИ.
25×51.
СМЕРТЬ ПІРОСМАНІ.
25×51.

1979

ТОПОЛІ. (Я, ДІМА,
КАТЯ І АЛЬОША).
Фанера, акварель, білило.
93,5×53.
ПРАННЯ.
К., акварель, білило. 47×59.

З серії «Травень,
червень, липень».
Пап., літографія.

БУЗОК.
55×82.
ТРАВИ.
67×96.
НА ВЕСІЛЛІ.
60×85.

1980

ВЕСНА.
Пап., сепія, білило. 48×64.
КРИШТАЛЕВА ЧАРА.
П., темпера. 150×130.
ЖНИВА
(ескіз).
Пап., акварель, білило. 40×30.

1981

КУКУРУДЗА.
К., акварель, білило. 50×80.

1982

СОНЯШНИКИ.
К., акварель, білило. 60×89.

З серії
«Художник малює
матір».
Пап., літографія.
«НЕ РЫДАЙ МЕНЯ, МАТИ».

(АНДРІЙ РУБЛЬОВ).
73×55.
ПІСТА. (НАРОДЖЕННЯ
МІКЕЛЬАНДЖЕЛО).
61×55.

МАТЕРІ.
(КЕТЕ КОЛЬВІЦ).
66,5×55.
КОЛИСКОВА.
(СМЕРТЬ ВАН-ГОГА).
65,5×60,5.
«А БУДЕ СИН,
І БУДЕ МАТИ...»
(ВАСИЛЬ ОВЧИННИКОВ).
74×48,5.

1983

МАЛЬВИ.
К., акварель, білило. 60×89.
ЖНИВА.
П., темпера. 130×170.
БУДЯК.
К., акварель, білило. 60×89.
ПРАННЯ.
Пап., акварель. 50×50.

З серії
«За мотивами роману
Ф. Достоевського
«Записки з мертвого
дому» (триптих).
Пап., літографія. 70×50.

СВЯТИЙ ВЕЧІР.
СЕ ЛЮДИНА.
ЛАЗНЯ.
ВЕСІЛЛЯ ДОЧКИ.
Пап., акварель, білило. 32×29.
АВТОПОРТРЕТ
З БАТЬКОВИМ «МАМАЄМ».
Пап., сангіна. 70×50.
АВТОПОРТРЕТ
З П. ФЕДОТОВИМ.
Пап., сепія. 30×40.

КНИЖКОВА ГРАФІКА

З ілюстрації до
російської народної
казки «Дерев'яний орел».
(К., «Дитвидав УРСР»,
1961).
Пап., акварель. 30×22.

В'ЯЗЕНЬ.
ЗАКОХАНІ.

З ілюстрації до казки
С. Лагерльоф «Чудесна
мандрівка Нільса Голь-
герсона з дикими
гусьми» (К., «Веселка»,
1964).
Пап., туш. 27×19.

ПРОЩАННЯ.
НА ЯРМАРОК.

ПРОЩАННЯ
(ілюстрація
до казки С. Лагерльоф
«Чудесна мандрівка
Нільса Гольгерсона
з дикими гусьми»)
Пап., туш. 1964.

З ілюстрацій до твору
Г. Парка та М. Арджілі
«Пригоди Цвяшка»
(К., «Веселка», 1965).
Пап., туш. 27×19.

ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЇ.
ЛОМБАРД.
ЛОМБАРД.
НА ОПЕРАЦІЮ.
ХВОРА ДОЧКА.
У ПОЇЗДІ.
ЩАСЛИВА МАМА.
ТАРАНТЕЛА.

З ілюстрацій до твору
О. Овчинникової
«Яє завуць Каця»
(Мінськ, «Беларусь»,
1965).
Пап., акварель. 27×20.

НАРОДЖЕННЯ.
КУПАННЯ.

З ілюстрацій до книги
«Ефіопські народні
казки»
(К., «Веселка», 1966).
Пап., акварель. 30×23.

РОЗПАЧ.
НА СПРОДАЖ.
ВІТЕР.

З ілюстрацій до твору
Г. Бергстеда «Празник
святого Йоргена»
(К., «Молодь», 1967).
Пап., туш. 33×24.

ПРОПОВІДЬ.
ПРАВОСУДДЯ.
НІЧНИЙ ТАНОК.
НІЧНИЙ ТАНОК.
НАЗУСТРІЧ.
НАЗУСТРІЧ.
СТРАТА.
МАНДРІВНИК.

ПРОЙДИСВІТИ.
НЕПОКІРНА ДОЧКА.
СТАРИЙ ТОБІАС.

З оформлення та
ілюстрацій до казки
братів Грімм
«Горщик каші». 1968
(не видано).
Пап., гуаш. 27×20.

ОБІД.
ДОСХОЧУ.
БІГЦЕМ.
ОБКЛАДИНКА.

З ілюстрацій до книги
Л. Дем'яна «Казки»
(К., «Веселка», 1969).
Пап., акварель. 23×18.

СИНОЧОК.
ЦИГАН І ВОВК.
ОБІД.
ВІДЬМА.

З ілюстрацій до твору
Л. Толстого «Дитинство.
Отроцтво. Юність» 1972
(не видано).
Пап., акварель 27×20.

БАЛ.
МАТІНКА.
У СТЕПУ.
«КОМІЛЬФО».
З КНИГОЮ.
ВЕСНЯНИЙ ПЕРЕДЗВІН.
КОХАННЯ.

Суперобкладинка
до твору Ф. Війона
«Великий тестамент
та інші поезії».
(К., «Дніпро», 1973).
Пап., соус. 27×21.

З ілюстрацій
до журналу «Всесвіт»
 («Всесвіт», № 3, 1978).
ЗУСТРІЧ З СОБОЮ.
Пап., туш.

З оформлення та
ілюстрацій до твору
Г. Тютюнника «Вир»
(К., «Дніпро», 1979).
Пап., сепія. 19×16.

СТРАТА (фронтиспіс).
ЗАСТАВКА.
ДВІ НЕВІСТКИ.
ВІЙСЬККОМАТ.
НОЧІВЛЯ.
СОЛДАТИ СПЛЯТЬ.
КОЛГОСПНІ ЗБОРИ.
НАРОДЖЕННЯ СИНА.
СОН.
ВІЙНА.
МОГИЛА НЕВІДОМОГО
СОЛДАТА.
СЕЛО ТРОЯНІВКА.
МОБІЛІЗАЦІЯ.

З ілюстрацій до книги
«Поезія Африки»
(К., «Дніпро», 1984).
Пап., туш. 30×21.

ЛИСТ З КОНЦТАБОРУ.
СМЕРТЬ ПАТРІОТІВ.
ЯКЩО ХОЧЕШ ПІЗНАТИ
МЕНЕ.
ЧУЖА ЛЮБОВ.
БІГ МУЗИКИ.
РОЗПАЧ.
МРІЇ МАТЕРІ.
БУЛЬДОЗЕР.

РИСУНОК

МОЯ СЕСТРА
(фрагмент).
Пап., олівець. 1983.

1960

СТАРИЙ ЗА КНИГОЮ.
Пап., вугіль. 46×29.

КУПАННЯ ДИТИНИ
(ескіз до ліногравюри
«Онука»).

Пап., вугіль. 41×49.

ЧОБОТИ.

Пап., вугіль. 37×30.

ГОЛОВА РОБІТНИКА.

Пап., вугіль. 34×34.

ЛЬВІВСЬКИЙ ХУДОЖНИК
І. СКОБАЛО.

Пап., вугіль. 43×31.

СТАРИЙ БІЛЯ ХВІРТКИ.

Пап., вугіль. 57×34.

БАБА ЯРИНА

(ескіз до ліногравюри
«День народження баби
Ярини»).

К., ретуш. 57×38.

1961

СТАРІСТЬ.

Пап., ретуш. 36×24.

МИНУЛЕ.

Пап., ретуш. 36×24.

1965

ГЕОЛОГ В. АБУЛЬЯН.

Пап., вугіль. 48×40.

1976

НА ГОРОДІ.

Пап., олівець. 60×40.

ДІД ТА ОНУК.

Пап., олівець. 40×30.

1978

ЮНІСТЬ КАТЕРИНИ.

Пап., олівець. 53×46.

АКТРИСА

(ПОРТРЕТ Г. ТРУБЕЦЬКОЇ).

Пап., олівець. 55×52.

БРАТ І СЕСТРА.

Пап., олівець. 64×66.

СІЛЬСЬКА ВОРОЖКА.

Пап., сангіна, ретуш. 40×29.

СПОМИНИ.

Пап., сангіна, ретуш. 40×29.

ВУСАНЬ.

Пап., сангіна, ретуш. 40×29.

ШОФЕР В. СТРАШНИЙ.

Пап., сангіна, ретуш. 41×35.

ПОРТРЕТ ЧОЛОВІКА.

Пап., олівець. 40×60.

1979

НАТУРНИК.

Пап., вугіль. 57×41.

ПІДГОТОВЧІ МАЛЮНКИ
ДО КАРТИНИ

«КРИШТАЛЕВА ЧАРА».

Пап., олівець. 50×40.

1980

ПІДГОТОВЧІ МАЛЮНКИ ДО

КАРТИНИ «ЖНИВА».

Пап., вугіль. 50×40.

1981

МИНУЛІ ЧАСИ.

Пап., олівець. 60×80.

1982

ХУДОЖНИК

А. ЖУКОВСЬКИЙ.

Пап., олівець. 44×36.

1983

ПОРТРЕТ Є. ВАСИЛЬЄВОЇ.

Пап., олівець. 55×52.

САШЕНЬКА.

Пап., олівець. 40×30.

ДОРΟΣЛІ ДІТИ.

Пап., олівець. 50×82.

МОЯ СЕСТРА.

Пап., олівець. 82×50.

1984

ХВИЛИНА МОВЧАННЯ.

Пап., олівець. 67×47.

ЖИТТЯ. ДРУЖИНІ

ХУДОЖНИКІВ.

Пап., олівець. 49×56.

Розміри творів подано у сан-
тиметрах. Перше число означає
висоту, друге — ширину.

Умовні скорочення:

К.— картон,
П.— полотно,
Пап.— папір.

До каталога включено переважну
більшість творів з доробку
художника.

«ЕЛЕНА ОВЧИННИКОВА»

КАТАЛОГ ВЫСТАВКИ
ПРОИЗВЕДЕНИЙ
ЕЛЕНЫ ВАСИЛЬЕВНЫ
ОВЧИННИКОВОЙ

Автор вступительной статьи
З. В. Фогель.

Составитель каталога
Т. Б. Ржондковская.

Киев. Издание Союза художников
Украины

(на украинском языке).

Літературне редагування
Ф. А. Чорбе.

Макет та художнє оформлення
Н. Г. Марголіної.

Фоторепродукції
В. О. Моруженка.

Здано на виробництво 05.09.85. Підписано до
друку 10.06.86. Формат 72×94^{1/16}. Папір крейдова-
ний. Гарнітура звичайна нова. Друк офсетний.
Фіз. друк. арк. 3,5. Умовн. друк. арк. 4,1.
Обл. вид. арк. 3,9. Зам. 5—1499.
Тираж 1000 прим. Ціна 1 крб.

Видання Спілки художників України.
252053, Київ-53, вул. Артема, 1—5.
Київська фабрика друкованої реклами ім. XXVI
з'їзду КПРС, 252067, Київ-67, Виборзька, 84.

© Спілка художників України

На першій сторінці обкладинки —
СОНЯШНИКИ. К., акварель. 1982.

На другій —
МАНДРІВНИЙ ЙОРГЕН (ілюстрація
до твору Г. Бергстеда «Празник святого
Йоргена»).
Пап., туш. 1967.

На третій —
СТАРИЙ ТОБІАС (ілюстрація до твору
Г. Бергстеда «Празник святого Йоргена»).
Пап., туш. 1967.

На четвертій —
КРИШТАЛЕВА ЧАРА (фрагмент).
П., темпера. 1980.

